YNE 5' MYNGE.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Mozain Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 90 (2123)
1937 onoi APREELIIN
20

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

1937 onoi apreeliiin 27-do, profsojuuzanuudai Byxerosii Centraalin Soveedai zurgaadaxi pleenym bolbol dooro zaagda han zyblexe zyilnyydteigeer zarlagdana:

1. Profoorganuudai hunguulitai xamta profoorganuudc toosoonuud tuxai. Elidxelşe nyxer Şveernig.

2. Profesionaalin sojuuzanuudai ustaavai projeekt tuxa Elidxelşe nyxer Jevreinov.

3. Profsojuuzanuudai oorganuudai hunguulinuudai talaa instryykce.

Profsojuuzanuudai Byxerosiin Centraalin Soveedai Preziidıym.

(b) P-iin CENTRAALIN KOMITEEDAI PLEENYM DEERE 1937 onoi maartiin 5-da nyxer STAALINAI XELEHEI

TYGESXELЕI YGE

N y x e d!

Xelsegdeze baigaa xeregei gol gol asuudalnuudai tuxai өөriingөө elidxel soo xelehen bainab. Bidende bolbol xysed todo baidal mynөө bii, zorilgonuudaa oilgoxo jabadal bii, delmeriiingөө dutuunuudii usadxaxaar belen bolhon baidal geze preeninyyd deerehee xaragdaba. Tiibeş haa, preeni yd bolbol manai emxilelge-poliitikan praaktikiin dotor bide i xysed todoor oilgoogyi zarim xeden konkreet asuudalnuud geze myn le xaruulba. Tiime asuudalnuud doloo geze bi olobob.

Ede asuudalnuudai tuxai xedexen yge xelexii zybşөөgtii.

1. Paarti-poliitikan asuudalnuudii gyised segnengyi ba rtan baiza, azaxuin kampaaninuudaar ba azaxuin amzalta-udaar xeterxei hamaaran oroldoxo jabadal bolbol muxar n uruu abaaşadag geze mynөө bygede oilgoo, uşariinь me-e geze bodoxo xeregtei baina. Iime deerehee, azaxuin amzal-uudii paarti-poliitikan xydelmeriiin amzaltanuudtai xolbol-moor ba zergelze jabamaar bolgoxiin tulada, xydelmerileg-lei anxaralii paarti-poliitikan asuudalnuud teeşe xanduulxa deg şuxala baina.

Paarti-poliitikan xydelmeriii şangadxaxa zorilgii, azaxuin e xeregyydhee paartin organizaacanuudii syleөlexe zorilgii aaktika deere xaişan geze bejelyylxe johotoib? Eneen deere-e abza, zarim nyxed bolbol mynөө azaxuin xydelmerihөө og on xolodoxo uşartai bolhon şingieer bodoxo buruu tobşo rgaxaar tegyylze baina geze preemnyydhee xaragdana. Za-haa abza xelexede: ze daa burxan xaraza, mynөө azaxuin regyydhee sylөө bolxomnai baina, iibel paarti-poliitikan xy-lmerieerş oroldoxodomnai mynөө bolxo baina, gehen duu-ud garhan baina. Ene tobşo zyb gy? Ygei, zyb bişe. Manai artin nyxed azaxuin amzaltanuudaar oroldon hamaaraza, liitikahaa xolodozo oşoxodoo manda jixexen garza gai tata-n tuil bolhon baigaa. Mynөө manai zarim nyxed paarti-polii an xydelmeriii xysetei bolgoxoor orozo, azaxuihaa xolodon oxoor bodoo geeşegşe haa, manda bahal dutuugyi garza gai axa nygөө tuilanь bolxo jym. Negen tuilhaa nygөө tuil uruu reglen gyildeze bolxogyi. Poliitikii azaxuihaa tahalan xolod-zo bolxogyi. Bide poliitikahaa xolodon zailaza şadaxagyi te negen adali, azaxuihaa xolodon arilza şadaxagyi baina. izelexede zoxid baixiin tulada zarim xynyyd, azaxuin asuu-nuudii poliitikiin asuudalnuudhaa metodoloogiiin johoor ziir-tahalan halgaadag geeşe. Teed, ene bolbol zybxen le me loloogiiin talaar, xemel argaar, şinzelexede zoxid baixiin tu al xegdedeg geeşe. Azabaidal deere tiime bişe, xarin praak-a deere poliitikan ba azaxui xojor bolbol tahalaşagyi bai-g. Ene xojor bolbol xamta baidag ba xamta xydelen jabaza dag. Tiigeed, manai praaktikan poliitikada azaxuiji poliitika-a tahalan halgaaza, poliitikan xydelmeriii bagadxaza, teree-r azaxuin xydelmeriii şangadxaxa geze bododog gy, ygeiş a azaxuin xydelmeriii bagadxaza, tereegeer poliitikan xydel-riii şangadxaxa geze bododog xyn bolbol erxebişe muxar-gada oroxo johotoi baina.

Azaxuin zizexen zyilnyydhee paartin organizaacanuudii өөlexe ba paarti-poliitikan xydelmeriii şangadxaxa tuxai, oliyyciin projeektiin medeeze pyynktiin udxa bolbol aza-in xydelmerihөө ba azaxuin xytelberihөө xolodoxo en udxa bişe, xarin azaxuin oorganuudii, nen ilangajaa, ene rganuudai toondo oroxo gazarai oorganuudii manai paar organizaacanuudaar xaladag ba ezegyi bolgodog praakti-eneenhee xoişo bailgaza bolxogyi gehen imagta iimel udxa n baina. Iime tula, azaxuin oorganuudai bolьşeviig xytelbe-n meetodii şudalaxa gedeg şuxala, ene meetod bolbol ede rganuudta sag yrgelze tuhalaza baixa, edeeniii sag gelze bexizyylze baixa ba azaxuiji udaridaxadaa ede rganuudii alad garangyi, xarin edenyydeer damzuu-azalii xytelberileze baixa gehen udxatai baina. Aza-in oorganuudta, egee tyryyn gazarai oorganuudta im xynyydii ygexe xeregtei, bejedenь daalgahan ilgonuudii gyisedxen dyyrgeze şadaxa, erxim hain şine xy-merilegşedөөr ede oorganuudii xangaxa xeregtei baina. Ene delmeriii xeze garhanaigaal hyyleer, paartin organizaacanuud bol azaxuin zizexen zyilnyydhee byrimyhen sylөөlegdebe şe geze toolozo bolxo baina. Ene xadaa ton şuxala xereg eneende goritoixon sag xeregtei gedeg eli todo baina. Tii-ed, ene bolbol xegdeegyi baina, tereenei xegdeterenь paar-organizaacanuud bolbol xydөө azaxuin xeregyydii, gazar alalga, tarilga, xuriaalga g. m. byxiil zizexen zyilnyydteinь mtaar abza, eneenheeş saaşadaa, todorxoi bogonixon bolzor tor, oroldoxo johotoi baina.

2. Xorologşod, diversaantnuud, şpioonuud gexe metenyy-tuxai xojor yge baina. Mynөө sagai xorologşod ba diver-aantnuud bolbol jamarş tugaar, trockiisş bujuu buxaarinşaş aar bejee baglan daldalaahaa, xydelmerişenei xydelөөn soo-poliitikan xelberil bolxoo bolioo geze, tedener bolbol pro-ionaalin xorologşodoi, diversaantnuudai, şpioonuudai alal anai priincibgyi ba idei surtalgyi baanda boloo geze my-, xen bygedede eli todo bolbo geze bi hananam. Xydelme-en angiin daisanuud—manai Exe oronhoo urbagşad bolxo nojodii xaira gamgyigөөr buta soxixo ba yndehөөrenь xolzo xajaxa johotoi boloo gedeg eli todo baina. Ene bol-eli todo ba saaşanь tailbarilahanaiş xereggyi baina.

Tiigebeş iime negen asuudal baina: trockiizmiin japoon-rmaaniiin ageentnuudii buta soxixo ba yndehөөrenь xobxol-xajaxa zorilgii praaktika deere xerxin gyisedxexeb? Ene aa, gansaş ynen bodoto trockiistnuudii gexe tedii bişe, xa-eneenei urda trockiizm teeşe guibaza baihan aad, hyylee byri yni xada trockiizmhaa xolodohon xynyydiiş, gansaş lgiin trockiis ageentnuud ynexөөrөө bolzo jabagşa xy-gexe tedii bişe, xarin jamar negen trockiistiin jabaza an gudamzaar xezee negete jabaza garxa uşartai toxiool-hon xynyydiiş soxixo ba yndehөөrenь xobxolzo xajaxa ge udxatai zyil myn gy? Zaxahaa abza xelexede, iime yge-ene pleenym deere duuldaza baihan baina. Rezoliyycii-tailbarilaxa jabadalii zyb geze bolxo gy? Ygei, zyb geze i. Ene asuudalda, bişe byxii asuudalnuudta şingi negen lividyaalin, diferencaacatai xandalga xeregtei baina. ygedii negen janzaar xiargaza bolxogyi. Iigeze xelxii andaxa jabadal bolbol, ynen bodoto trockiis xorolog-pioonuudtai temesexe xeregte dan gansa xorol xyrge-a baina.

nai xariuusalgata nyxedei dunda trockiizmhaa byri yni olodohon ba trockiizm teeşe guibaza ogto yzөөgyi ma-rim erxim xyndete nyxedhөө muu bişe, xarin hainaar mynөө trockiizmtai temesel xeze baidag, nege xeden tooto, urdiin trockiistnuud bii baina. Mynөө, ede nyxedii gemnexe boloo haa teneg munxag jabadal bolxo baigaa.

Manai nyxedei dunda, ideloogiiingoo talaar trockiizmda xododoo esergyy jabaza baihan ba xedii tiimeş haa, xarin za rim trockiistnuudtai xubiiin xeregei xolbootoi baihan aad, troc kiizmiin praaktikan fizionoomiiin eli bolxoloor tere xolboogoo dab darii jaaraza usadxahan xynyyd baha baidag baina. Zarim negen trockiistnuudtai xoiboldohon nairtai hain xubiiingaa xe-regei xolbooji gansaxata tahalaagyi, udaaruulhaninь hain bişe geeşei daa. Teed iime nyxedii trockiistnuudtai xamta negen sogsodo xajaxa boloo haa teneg munxag jabadal bolxo bai gaa.

3. Xydelmerilegşedii zybөөr şilen abxa ba tedeniii xydel meri deerenь zybөөr xubaarilan tabixa gedeg jamar udxatab?

Ene xadaa, negedexi-de xydelmerilegşedii poliitikan şinzeer gexe gy, edener bolbol poliitikan etigelii xylieeze şadaxa gy gedeg talaar, xojordoxi do, xeregte tuhatainь şinzeer gexe gy, tiime tiime konkreet xydelmeride edener xeregtei gy gedeg talaar xydelmerilegşedii xaran şileze abxa gehen udxatai baina.

Ene xadaa, xeregte tuhatai talaaranь xaraza yzexe jaba-dalii,—xydelmerilegşedei xeregte tuhatai şanarii honirxozo yze-degş haa, tedenei poliitikan fizionoomiii honirxozo yzedeggyi,—gansa xeregii barimtalhan jabadal bolgoxogyi gehen udxa-tai baina.

Ene xadaa, poliitikan talaar xaraza yzexe jabadalii,—xydelmerilegşedei poliitikan fizionoomiii honirxozo yzedegş haa, tedenei xeregte tuhatai şanarii honirxozo yzedeggyi,—gansa xan ba şabxan duuhaxa şanartai jabadal bolgoxogyi gehen ud-xatai baina.

Ene bolьşeviig zuramii manai paartin nyxed gyisedxen dyyrgedeg geze xeleze bolxo gy? Xalaglamaarş haa, iigeze xeleze boixogyi baina. Ende pleenym deere eneenei tuxai xe-lexejee xelehen baina. Tiibeş haa bultiinь xeleegyi. Ene şalgag daza horigdohon zuram bolbol manai praaktika deere xodo-doo ebdegdedeg ba ebdegdexedee ton bydyyligeer ebdegde-deg baina. Xydelmerilegşedii şileze abxadaa objektiivna şinzee renь bişe xarin tudaldaxiisa, sybjektiivne, xara amiaa xara-nan-meşçaan şinzeerenь jixenxidee abdag baina. Jixenxidee, tanil talanuud, niutagai xynyyd gedegyydii, өөrtenь ynen be-je sedxilee ygehen xynyydii, өөriingөө şeefyydii magtaxadaa maaster xynyydii tedenei poliitikan ba xeregte tuhatai talınь ogto xaixarangyi abdag baina.

Eneen deerehee, xariuusalgata xydelmerilegşedei udari-daxa gryypenyydei orondo, oiro tyrel xynyydei byle, ebtei nairamtai azahuuxii, beje bejee muuialsangyi baixii, xog bogoo gerhee gargangyi baixii, beje bejee magtalsaxii ba amzalta-nuudaingaa tuxai xoohon hubai, oi gutama raaportanuudii sag sagata ceentr uruu elьgeexii oroldon baidag geşyydtei arteelь boldog geze eli baina.

Iime ger byliin şanartai orşon baidalai dotor xydelme-riiin dutuunuudii kriitikelexe ba xydelmeriiin xytelberilegşedei samokriitikelexe argagyi baidag geze oilgoxodo belen baina.

Iime ger byliin şanartai orşon baidal bolbol өөriingөө şanarii segneze mederexe mederelgyi bolhon ba myn iime xa-daa bolьşeviizmtai taaraxa negeş jyymegyi xynyydii, bilduuşa-niii xymyyzyylen beledxexe zoxistoi hain baidalii bii bolgoxo jym gedeg eli todo baina.

Zişeelxede nyxer Mirzojaan nyxer Vaajnov xojorii abaad yzeje. Ene xojoroi negedexinь xadaa, Kazagstaanai xizaarai paartin organizaaciin sekretaarь, xojordoxinь—Jaros-laavski moziin paartin organizaaciin sekretaarь baina. Ene xy-nyyd manai dunda xadaa adag xydelmerilegşed bişe. Teed tede-ner xydelmerilegşedii xaişan geze şiledeg be? Negedexinь eneenei urda өөriingөө xydelze baihan Azerbaidzaan ba Uraai xojorhoo 30-40 «өөriin» xynyydii Kazagsaanda asaraza, tende xariuusalgata tuşaalnuudta xubaaza tabihan baina. Xojordo-xinь, eneenei urda өөriingөө xydelze baihan Donbaashaa arba garan «өөriin» xynyydii Jaroslaavlь asaraza, baha xariuusalga-ta tuşaalnuudta xubaaza tabihan baina. Iime xadaa, nyxer Mir-zojaanda өөriin arteelь baina geeşe. Myn nyxer Vaajnovtaş baha tiime arteelь baina geeşe. Xynyydii şilen abxa ba xubaa rilan tabixa tuxai medeeze bolьşeviig zuramii xytelberi bolgon, niutagai xynyydhee xydelmerilegşedii şilen abza bolxogyi bai-gaa gy? Bolxo baingyi jaaxab. Teed tedener, jyynde eneenii xeegyi baigaa geeşeb? Xydelmerilegşedii şilen abxa bolьşeviig zuram bolbol xara amiaa xarahan-meşçaan johonoi arga zamii xahaza xajadag, ger byliin ba arteelь johonoi şinzii barimtalan xydelmerilegşedii şilen abxa jabadalii xahaza xajadag tula tii-me baina. Tereenhee gadana, ede nyxed bolbol өөhedtөө ynen-şe xynyydii xydelmerilegşed bolgon abza, niutagai zonuudtaş ba paartiiin Centraalin Komiteedtaş nege zarim talaaraa xarjaa-lagdangyi baixa baidalii өөhedtөө bii bolgozo abxii xysehen baigaa johotoi baixa. Nyxed Mirzojaan ba Vaajnov gegşed jamar negen şaltagaanaar mynөө xydelmerileze baihan gazar haan jamar negen ondoo gazarta elьgeegdebe hen gelei. Tii geed baigaa haa, tedener өөhediingөө «hyylnyydii» jaaxa joho-toi geeşeb? Tedener өөhediingөө xydelxe bolhon şine gazarta baha daxin tedenee abaaşaxa baigaa geeşe gy?

Xydelmerişedii zybөөr şilen abxa ba xubaarilan tabixa tuxai bolьşeviig zuramii ebdexe jabadal bolbol soxom iimel uşar uxaagyi jyymende xyrgexe baina geeşe.

4. Xydelmerilegşedii şalgaxa, daalgabarinuudai gyisedxelii şalgaxa gedeg jyy geeşeb?

Xydelmerişedii şalgaxa gedeg, ene bolbol edeniii tedenei ygehen naiduulga ba deklaraacaar bişe, tedenei xydelmeriiin yre garalaar şalgaxa gehen udxatai baina.

Daalgabarinuudai gyisedxelii şalgaxa gedeg ene bolbol tedeniii gansal kanceliaarida şalgaxa bişe, gansal formaalin toosoogoor şalgaxa bişe, xarin egee tyryyn gyisedxelnyydeinь bodoto yre garalaar xydelmeriiinь gazar deere şalgaxa gehen udxatai baina.

Iime şalgalta jyre xeregtei gy? Xelseengyi xeregtei. Xe-regtei uşaranь jyyb gexede, negedexi-de gansal iime şalgalta bolbol xydelmerilegşedii tanin medeze, ynen bodoto şanariinь todorxoiloxo arga zamii olgozo ygexe baina. Xeregtei uşaranь jyyb gexede, xojordoxi-do, gansal iime şalgalta bolbol gyised-xexe aparaadai hain şanarii ba dutuunuudiinь todorxoiloxo arga zamii olgozo ygexe baina. Xeregtei uşaranь jyyb gexede, gurbadaxi-da gansal iime şalgalta bolbol tere daalgabarinuu-dainь hain şanarii ba dutuunuudiinь todorxoiloxo arga zamii olgozo ygexe baina.

Zarim nyxed bolbol, xytelberilegşedei zyghөө xytelberilyylegşedeigee xehen xydelmeriiinь yre garalaar şalgaxa uşatai xadanь, gansa deereheenь le şalgaza bolxo geze hanada baina. Ene buruu geeşe. Deereheenь şalgaxa şalgalta bolbol xynyydii şalgaxa ba daalgabarinuudai gyisedxelnyydii şalga bodoto xemzeenyydei negen bolxo tula jaaşagyi xeregtei bain Tiibeş haa deereheenь şalgaxa jabadal bolbol şalgaltiin byx xeregii eseslen gyisedxeze xolo şadaxagyi baina. Baha ondo tyrelei şalgalta, oloniitiin, xytelberilyylegşedei zyghөө xytelberilegşedөө şalgaxa, xydelmerilegşedei alduunuudii temdeglex ba alduunuudaa zahaxa zamiinь zaaza ygedeg doorohoo şalg xa şalgalta geze baidag jym. Iime tyrelei şalgalta bolbol xy nyydii şalgaxa ton jixe ynen bodoto arganuudai negenь my baina.

Paartin oloniite bolbol aktiivuud deere, konfereencenyy deere, xuralnuud deere xytelberilegşedei toosoo sonosxo my rөөr, dutuunuudiinь kriitikelexe myrөөr, baha ali negen udar daxa nyxedii udaridaxa oorganuudta hungaxa bujuu hungaı gyi baixa myrөөr өөhediingөө xytelberilegşedii şalgadag ba na. Paartin oloniitiin zyghөө paartiiin xytelberilegşedii şalgax şalgalta ba xinaxa kontrooliii xyngedxexiin tulada, — man paartiiin ustaavai xedeg eriltiin johoor paarti dotor demokra tiis centraliizmii narin niagtaar jabuulxa, paartin oorganuud xelseengyi hungagdaxa joho, kandidaaduudii oruulxa ba arsa zailuulxa erxe, duugaa xaamal johoor ygexe jabadal, kriitik ba samokriitikiin sylөө — ede byxii ba ene mete xemzee ja buulganuudii aza baidalda bejelyylen jabuulxa şuxala baina.

Paartin bişe oloniite bolbol өөriingөө azaxuin, profisio naliis ba busad xytelberilegşedөө paartin bişe aktiivuud deere eldeb tyrelei oloniitiin zybleldөөnyyd deere şalgadag ba end bolbol tedener xytelberilegşediingөө toosoonuudii sonosdog dutuunuudiinь kriitikeledeg ba dutuunuudiinь zahaxa zamuuda xaraaji gargaza ygedeg baina.

Esesei hyyide, aradzon bolbol Soveed Xolboonoi zasaga oorganuudta bygedeniitiin, tegşe, sexe ba duugaa xaamal jo hoor ygeze hungaxa hunguulinuudai yjede oron ulasainga xytelberilegşedii şalgadag baina.

Zorilgo bolbol deereheenь şalgaxa şalgaltii doorohoon şalgaxa şalgaltatai negedxexe jabadalda baina.

5. Kaadranuudii өөhediinь alduunuud deere hurgaxa ge deg jyyb?

Paartiiin alduunuudii ynen sedxileeree eliryylen gargaxa ede alduunuudii tyryylze gargahan şaltagaanuudii şinzelex ba ede alduunuudii zahaxa jabadalda şuxala xeregtei zamuudi xaraaian tyseblexe jabadal bolbol paartin kaadranuudii zybөө hurgaxa ba xymyyzyylxe, xydelmerişen angi ba azalşa oloniiti zybөөr hurgaxa ba xymyyzyylxe ton bata etigemzetei zebse gyyde negenь myn baina geze Leenin hurgadag hen. Leenin iigeze xeleze baina.

«Poliitikan paartiiin өөriingөө alduunuudta xandaxa ja badal bolbol paartiiin bira şadalii xemzexe ba paartiiin zyghөө өөriingөө angi ba azalşa olontymenei urda gyised xexe ujalganuudaa paarti bolbol bodoto xereg deere gyi sedxehenii xemzexe ton şuxala ba ynen bata xemzyyrnyy dei negen myn baina. Alduugaa elite mederexe, tereene şaltagaanuudii eliryylen gargaxa, alduuji tyryylen garga han orşombaidalii şalgan yzexe, alduugaa zahaxa arga zebsegyydii anxaran zybleze xelsexe, — soxom enel xadaa bolbol bira şadal jixetei paartiiin şinze temdeg myn, soxom enel xadaa bolbol paartiiin zyghөө өөriingөө ujalganuudi gyisedxexe jabadal myn, soxom ene xadaa bolbol — angii ba udaanь oloniitii xymyyzyylxe ba hurgaxa jabadal myn baina».

Ene xadaa, bolьşeviiguudai ujalga bolbol manai ende olon udaa yzegdedeg johoor өөhediingөө alduunuudii daldalan niuu xa bişe, өөhediingөө alduunuudai tuxai asuudalhaa multaran zailaxa bişe, xarin өөhediingөө alduunuudii ynen şudarguugaar ba neemel eliteer mederexe jabadal myn, ede alduunuudaa za haxa zamuudii ynen şudarguugaar ba neemel eliteer xaraalan tyseblexe jabadal myn ba өөhediingөө alduunuudii ynen şudarguugaar ba neemei eliteer zahaxa jabadal myn gehen udxata baina.

Manai nyxedei olon zarimuudanь xadaa ene xeregte ba xarxan bajarlaza oşoxo baixa geze bi xelexegyi bainab. Tiibeş haa bolьşeviguud bolbol bolьşeviiguud xebeeree baixajaa yne xөөrөө hanaa xadaa, өөriingөө alduunuudii ynen şudarguugaar ba neemel eliteer mederexe, alduunuudaingaa şaltagaanuudii eliryylen gargaxa, alduunuudaa zahaxa zamuudii xaraalan tyseb-lexe ba eneegeeree, kaadranuudta zyb hurgaal ba zyb zyitei poliitikan xymyyzeigii ygexe talaar paartida tuhalaxa erelxeg zorigii bejedee olxo johotoi baina. Uşaranь jyyb gexede, gan-sal ene zamaar jabaza, gansal ynen şudarguugaar neemel eli-teer jabuulxa samokriitikiin uşar baidalai dotor ynen bodoto bolьşeviig kaadranuudii xymyyzyylze bolxo ba ynen bodoto bolьşeviig liidernyydii xymyyzyylze bolxo baina.

Leeninei ene zyilnyydei zybii xaruulxa xojor zişeenyyd.

Zişeelxede, kolxozooi baiguulaltatai xolboldozo garhan manai alduunuudii abaja. Taanar, 1930 oniii hanaza baina joho-toi, tiixede xadaa manai paartin nyxed bolbol tariaaşaniii kol-xoozoi baiguulalta deere şilzyylen gargaxa jabadalai maşa ty-begtei asuudalii jamar negen gurba-dyrben hara soo şiidxexeer bodozo baihan ba myn tiixede manai paartiiin Sentraalin Komi-teed bolbol ene honin nyxedei amiinь tataxa johotoi bolhon baina. Ene bolbol manai paartiiin baidal soo ton ajuultai yjenyy-dei negenь baihan jym. Alduunuud jamar baigaa hem gexede, manai paartin nyxed bolbol kolxoozoi baiguulaltiin hain dura-nai zuram tuxai martahan ba tariaaşaniii zaxirgaanai şangalal-gar kolxoozoi zamda oruulza bolxogyi geze martahan ba kol-xoozoi baiguulalta bolbol xedexen hariin bişe, xarin xede xeden zilei, narin nigta ba bodolgotoi xydelmeriii xexe erilte *tabixa* johotoi geze martahan jabadal baina. Tedener bolbol eneenei tuxai martahan ba өөhediingөө alduunuudii mederexe duragyi baihan baina. Amzaltanuudai ulamhaa tarxiaa erjexe jabadalai tuxai ba niutaguudta baidag manai nyxed reaalin uşar baidalii toongyi orxizo, urda gyize jabaxa johogyi gedegei tuxai Cen-traalin Komiteedai zaabari bolbol ton erid şangaar esergyyseg-deze baihaniii taanar hanaza baina johotoit. Tiibeş haa ene bolbol urasxalai urdahaa esergyysen orozo jabaxa ba manai paartin nyxedii zyb zam uruu tataza erjyylen oruulxa jabadal-haa Centraalin Komiteedii haatuulza torgoogyi hen. Tiigeed

(Yrgelzelelenь 2-xi niuurta).

BK(b) P-iin CENTRAALIN KOMITEEDAI PLEENYM DEERE 1937 onoi maartiin 5-da nyxer STAALINAI XELEI TYGESXELEI YGE

(YRGELZELEL. Exinь negedexi niuurta)

jaagaab? Odoo paarti bolbol paartin nyxedɵɵ zyb zamda erjyylen oruulza, ɵɵriinxiɵɵ gyisedxeze şadaa gedeg xen bygedede eli todo baina. Mynɵɵ bolbol kolxoozoi baiguulaltiin ba kolxoozoi xytelberiin talaar, tariaaşanai dundahaa garhan xeden arbaad mingan erxim kaadranuud manda baiza baina. Ene kaadranuud bolbol 1930 onoi alduunuud deere urgahan ba xymyyzyhen baina. Teed xerbee, tiixede manai paartiin—ɵɵriingɵɵ alduunuudii medereegyi ba alduunuudaa sag soonь zahaagyi baigaa geeşegşe haanь, odoo manda ede kaadranuud baixagyi baigaa.

Baha nege zişee, ene bolbol azyiledberiin baiguulaltiin halbarihaa abtahan zişee. Şaaxtiin xorololgiin yjedexi manai alduunuudii xelexejee hananam. Manai alduunuud jamar jyymende baigaab gexede: bide azyiledberidexi kaadranuudaingaa teexniken xozomdolgiin byxii ajuulnuudii xaraadaa abdaggyi baihan ba ene xozomdoltoi bidener nairamdaad, azaxuingaa kaadranuudii byrzyaazin mergezeltenei dergede baiza muuxan komisaarnuudai yilesii bytɵɵze baidag xynyyd bolgozo, daisan esergyy hanaatai mergezeltenei tuhalamzaar yrgen socialiis azyiledberiin baiguulaltii delgen xygzyylxe geze hanahan baigaabdi. Manai azaxuin kaadranuud tiixede ɵɵhediingɵɵ alduunuudii xedii duragyigɵɵr tanin medereze baihaniii, ɵɵhediingɵɵ teexnikiin xozomdolgii xedii duragyigɵɵr tanin medereze baihaniii, «teexnikii şudalaxa» gehen loozongii tedener xedii xyzyyneer oilgozo baihaniii taanar medeze baina johotoit. Tiigeed jaagaab? «Teexnikii şudalaxa» gehen loozong bolbol ɵɵriingɵɵ xysende orozo şadahan ba ɵɵriingɵɵ aşata hain yrii ygehen baina geze faaktnuud xaruulza baina. Mynɵɵ bolbol manda teexnikii şudalaxajaa şudalahan ba manai azyiledberii uragşanь xydelgeze dabşuulan baidag xeden arbaad ba xeden zuugaad mingan erxim hain, azaxuin bolьşeviig kaadranuud baiza baina. Teed, ɵɵriingɵɵ teexniken xozomdolgii taniza mederexe duragyi baihan azaxuişanai esergyyseltiin urda paartiin suxarihan baigaa geeşegşe haanь, tere sagta paartiin zyghɵɵ ɵɵriingɵɵ alduunuudii mederengyi, alduunuudaa sag soonь zahangyi baigaa geeşegşe haanь, ene kaadranuud manda mynɵɵ baixagyi baigaa.

Ɵɵhediingɵɵ alduunuudii elite xelexe gedeg taaraxa zoxildoxogyi, uşaranь jyyb gexede, ɵɵriingɵɵ alduunuudii neemel eliier mederexe jabadalnai bolbol, daisanuudaarnai manai hula baidal myn geze segnegdeze, aşaglagdan xereglegdeze bolxo baina geze zarim nyxed xelsedeg baina. Ene xadaa xoohon jyyme geeşe, nyxed, johotoil xoohon jyyme geeşe. Manai alduunuudaa neemel eliteer mederexe ba tedeniii ynen şudarguugaar zahaxa jabadal xadaa, xarin manai paartii imagta xysetei bolgoxo, xydelmerişen, tariaaşan ba azalşa intelegeencii urda manai paartiin etigel xyndii yrgexe ba manai gyrenei xysii ba xaha şadalii yrgeze şadaxa baina. Ene xadaa gol şuxala zyil myn baina. Xydelmerişen, tariaaşan ba azalşa intelegeenciin bidentei jabaal haa, ylegşe bişeniiinь xuu xabsaragdan byridexe daa.

Manai alduunuudaa neemel eliteer mederexe jabadal bolbol manai kaadranuudii hurgaxa ba bexizyylxe bişe, xarin tedeniii huladxaxa ba xudxuulan zadaruulxa jabadalda xyrgeze bolxo, bidener bolbol ɵɵriingɵɵ kaadranuudii ymeglen enerize, gamnaxa johotoibdi, bidener tedeneigee bejee ymɵɵrexe sedxilii ba amar amagalan baidaliinь ymeglen enerixe johotoibdi geze baha zarim nyxed xelsedeg baina. Eneeniii gyisedxexiin tulada, ene nyxed bolbol manai nyxedei alduunuudii balartuulan daraxa, kriitikiin xysii buuruulxa ba ene alduunuudii orxizo alad garaa haa byriş deere geze duradxadag baina. Iime bodol go bolbol gansal yndehɵɵrɵɵ buruu gexe tedii bişe, xarin ton deede zergiin ajuultai xamagai tyryyn «ymeglen energidexe» ba «gamnagdaxa» kaadranuudta ajuultai baina. Kaadranuudaingaa alduunuudii balartuulan daraxa jabadalai tuhalamzaar kaadranuudii ymeglen enerixe ba gamnaxa gedeg—ene xadaa, ene kaadranuudii magadlaltagyi xosorgon halgaaxa gehen udxatai baina. Bidener, xerbee 1930 onoigoo alduunuudii eliryylze gargangyi baigaa haa, ene alduunuud deere kaadranuudaa hurgaagyi haa, ɵɵriingɵɵ kolxoozoi bolьşeviig kaadranuudii magadlaltagyi xosorgon halgaaxa baigaabdi. Bidener, xerbee şaaxtiin xorololgiin yjede manai nyxedei alduunuudii eliryylze gargangyi baigaa haa, ene alduunuud deere manai azyiledberiin kaadranuudii hurgaagyi baigaa haa, ɵɵriingɵɵ azyiledberiin bolьşeviig kaadranuudii magadlaltagyi xosorgon halgaaxa baigaabdi. Manai kaadranuudai bejee ymɵɵrexe sedxilii alduunuudiinь balartuulan daraxa myrɵɵr ymeglexe geze hanadag xyn bolbol kaadranuudiiş ba tedenei bejee ymɵɵrexe sedxiliiş xosorgoxo baina, uşaranь jyyb gexede, tere xyn bolbol tedenei alduunuudii balartuulaxadaa, ulam byri xyşer alduunuudii tedenerei dabtaxa jabadalii xyngedxexe baina, teed ene alduunuud bolbol kaadranuudii byrimyhen unagaaxa, tedenei «bejee ymɵɵrexe sedxilde» ba «amar amagalan baidaldanь» xorogdol bolxo jabadalda xyrgexe jym geze medexe xeregtei.

6. Oloniitii imagta hurgaxa tedii bişe, xarin oloniitehee hurxa johotoi geze bidneiii Leenin hurgadag baigaa.

Ene jyyn gehen udxataib?

Ene xadaa, negedexi-de, bide xytelberilegşed bolbol jixer xexe johogyibdi, bidener bolbol Centraalin Komiteedai geşyyd gy, ali arkoomuud mynş haa, enemnai xadaa zyb xytelberilexe jabadalda xeregtei byxii erdemii bide xuu medexebdi gehen zyil yşɵɵ bişe geeşe geze oilgoxo johotoibdi gehen udxatai. Xergem zerge xadaa ɵɵrɵɵ erdem ba dyreşelii ygedeggyi. Nere zerge — nen ilangajaa ygedeggyi.

Ene xadaa, xojordoxi-do, zyb xytelberilexe jabadalda xadaa imagta gansaxan manai dyreşel, xytelberilegşedei dyreşel dutadag, geeşe tiime hen tulada, ɵɵriingɵɵ dyreşel deere, xytelberilegşedei dyreşel deere oloniitiin dyreşelii, paartin oloniitiin dyreşelii, xydelmerişen angiiin dyreşelii, aradai dyreşelii nemeze byrin gyised bolgoxo xeregtei gehen udxatai baina.

Ene xadaa, gurbadaxi-da, manai zyghɵɵ oloniitetei xolbootoi baixa jabadalii minuutiinş tedii huladxaxagyi ba nen ilangajaa tahalduulxagyi gehen udxatai baina.

Ene xadaa, dyrbedexi-de, olontymenei hanalii, paartiin jyriin geşyydei hanalii, «bişiixan xynyyd» geze nerelegdegşedei hanalii, aradai hanalii honoroor şagnan duulza baixa gehen udxatai baina.

Zybɵɵr xytelberilexe gedeg jyyb?

Ene xadaa, kanceliaarida huugaad le, direktiivyydii bişeze baixa jabadal ogto bişe baina.

Zyb xytelberilexe gedeg — ene bolbol xadaa;

negedexi-de, asuudalii zybɵɵr şiidxexe jabadalii olxo. Manai xytelberiin yre garalнuudii ɵɵriingɵɵ niurgan deere yrgeze jabaza, horin şalgadag oloniitiin dyreşelii toozo xaraadaa abangyi zyb şiidxeberi olxo argagyi baina;

xojordoxi do, zyb şiidxeberee azabaidalda bejelyylen gyisedxexe jabadalii emxidxexe, teed eneeniii bolbol oloniitiin şuud tusexe tuhalamzagyigɵɵr xeze bolxogyi baina;

gurbadaxi-da, ene şiidxeberiingee gyisedxelii şalgaxa jabadalii emxidxexe, teed eneeniii bolbol oloniitiin şuud sexe tuhalamzagyigɵɵr xeze bahal bolxogyi baina.

Bide, xytelberilegşed bolbol jyymii, uşar jabadalii, xynyydii gansal nege talahaanь, deereheenь uruu xaradag bainabdi, geze bi xelexe hen bainab, tiime hen tuladaa, manai xaraamnai bagaş bujuu, jixeş haa xizaarlagdangi baina. Oloniite xadaa jyymii, uşar jabadalii, xynyydii nygɵɵ talahaanь, dorohoonь ɵɵde xaradag geze bi xelexe hen bainab, tiime hen tuladaa, edenei xaraxa xizaarlanь bahal medeze xire soogoo xizaarlagdangi baina. Asuudal zybɵɵr şiidxexiin tulada ene xojor dyreşelii negedxexe xeregtei. Imagta tiigeel haa, xytelberimnai zyb bolxo baina. Gansal oloniitii hurgaxa tedii bişe, xarin oloniitehee hurxa gedeg soxom le iime udxatai baina.

Leeninei ene zyilei ynen zybii xaruulxa xojor zişee baina.

Ene bolbol xeden zilei urda bolhon jym. Bide, Ceneraalin Komiteedai geşyyd bolbol Donbaasdaxi baidalii haizaruulxiin tuxai asuudalii zyblen xelseze baigaabdi. Xynde azyiledberiin Arkomaadai tylebleze oruulhan, xemzee jabuulganuudai projeekt ton xangaltagyi baigaa hen. Projeektiinь xynde azyiledberiin Arkomaadhaa gurba daxin ondo ondoo projeektnuudii abaa hemdi. Tiigeeş haa, tere projeektnuudiinь xangaltatai geze tooloxo argagyi baigaa hen. Esesei hyylde xeden xydelmerişeniii ba ziirei azaxuin ba profesionaalin xydelmerilegşedii Donbaashaa duudaza asaraxa geze şiidxee hemdi. Ene nyxedtei gurban yder xɵɵreldɵɵ hemdi. Teed bide bygede, Centraalin Komiteedai geşyyd bolbol, imagtal ede jyriin xydelmerilegşed, ede «bişiixan xynyyd» bidende zyb şiidxeberii xeleze ygeze şadaa geze mederexe johotoi bolhon bainabdi. Donbaasta şuluu nyyrhe maltan abxa jabadalii xysetei bolgoxo xemzeenyydei tuxai Centraalin Komiteedai ba Arkomsoveedai medeeze togtoomzii hanaza baina johotoit. Manai byxii nyxedte zyb gegdexe baitagai aldartai togtoomzo myn geze mederegdehen, Centraalin Komiteedai ba Arkomsoveedai soxom ene togtoomzii ede doodo şatiin jyriin xynyyd bidende xeleze ygehen baina.

Baha nege zişee. Bi nyxer Nikolaajenko gegşii zişee bolgon abxaa xysenem. Nikolaajenko gegşemnai xem be? Nikolaajenko gedeg xadaa paartiin jyriin geşyyn. Ene xadaa — jyriin «bişiixan xyn». Ene nyxer bolbol byxeli zil soo Kiijevei paartin organizaacadaxi amagalan bişe baidalai tuxai signaalnuudii ygeze baihan ba ger byliin johoor baixa zanşalii, xydelmerilegşedte meşçaan-xara bejee xarangi johoor xandaxa jabadalii, samokriitikii xabşaxa jabadalii, trockiis xorologşodoi oloşoron bulimtaraza baidag baidalii eliryylen gargaza baihan baina. Nyxer Nikolaajenkii halxa-handaxagyi ilaaha bataganaa şingieer yzeze, hebizel zailuulza baidag baigaa. Esesei hyylde, eneenhee ogtolon halxiin tulada, tereeniii paartihaanь abza gargazarxihan baina. Nikolaajenko geşyyn zyb baihanaa oixo jabadalda Kiijeveiş organizaaca, Ukrainiin K(b) P-iin Centraalin Komiteedş tuhalaagyi baigaa. Gansal paartiin Centraalin Komiteed eneende oroison xabaadaza, ene busagaidaşahan zangilaaji tailaxa jabadaldanь tuhalahan baina. Xeregiinь şalgaza yzehenei hyyleer jyyn eliree b? Nikolaajenko zyb baigaa, Kiijevei organizaaca buruu baigaa geze eliree. Jixeş bişe, bagaş bişe. Teed ene Nikolaajenko gedeg xen be? Ene xadaa, Centraalin Komiteedai geşyyn bişe, arkoom bişe, Kiijevei moziin organizaaciin sekretaarь bişe, gexe baitagai jamar negen yyrei sekretaarь bişe, paartiin jyriin le geşyyn xyn baina.

Jyriin xynyyd bolbol ynen baidalda zarim negen ynder deede zergiin zurgaanuudhaa zarim zarimdaa xanigyi oiro dyte baidagii xaraza bainat.

Yşɵɵ xeden arbaad, xeden zuugaad iime zişeenyydii xaruulza bolxo baina.

Iime tula manai xeregii xytelberilexe xytelberide gansal manai dyreşel, xytelberilegşedei dyreşel yşɵɵ xolo dutuu baina geze elirene. Zyb xytelberilexiin tulada xytelberilegşedei dyreşel deere paartin oloniitiin dyreşelii, xydelmerişen angiiin dyreşelii, azalşanai dyreşelii, «bişiixan xynyyd» geze nerelegdegşedei dyreşelii nemeexe xeregtei baina.

Teed ene bolbol xezee baiza bolxob?

Ene xadaa, xerbee xytelberilegşedei zyghɵɵ oloniitetei nigta xolbootoi baigaa haanь, xerbee tedenei zyghɵɵ paartiin oloniitetei, xydelmerişen angitai, tariaaşantai, azalşa intelegeencetei xelxiee xolbootoi baigaal haanь baiza bolxo baina.

Oloniitii baiguulxa xolboo, ene xolbooji bexizyylxe jabadal, oloniitiin hanalii honoroor duulxaar belen baixa jabadal — soxom ede zyilnyydei dotor bolьşeviig xytelberiin xysen ba diildeşegyi şadal baixa johotoi baina.

Bolьşeviiguud bolbol arad yrgen oloniitetei xolbootoi baigaa sagtaa, edener ilagdaşagyi baixa gedegii dyrim mete mededeze bolxo baina. Xarin bolьşeviiguud bolbol oloniitehee taharan xolodool haa, tedentei xolboldoxo xolboogoo aldaal haa, biyrokraat zibeer xuşagdaal haa dab darii jamarş xysen şadai ygei bolzo, xoohon zyil bolşoxo baina.

Urda sagai greeg ulasai mifoloogiin sisteeme dotor negen aldar suuta geroi — Antei gedeg baihan baigaa, mifoloogiin dotor domoglon xeledegei johoor ene Antei gegşe dalain burxan — Poseidoon ba gazarai yxin burxan — Gei xoyoroi xybyyn baigaa. Ene Antei bolbol tereeniii gargaza tezeehen ba xymyyzyylhen exedee jixe erjengi baihan baigaa. Ene Antiin diilxee şadaxagyi geroi geze ogto baidaggyi baigaa. Antei xadaa, ilagdaxagyi geroi geze toologdodog baigaa. Tereenei xysenь jamar jyymende baigaab? Tereenei xysenь gexede Antei daisantajaa temeseze jadaldaxa sagtaa, ɵɵrijinь gargahan tezeehen ba xymyyzyylhen exe bolxo gazar delexelde xyrxeɵɵ şine xysen şadalii oldog baigaa. Tiibeş haa Antein bejede hula gazar jyynş haa bii baigaa gebel, jamar negen şaltagaanaar gazarhaa taharşaxa ajuul tereende baidag baigaa. Daisanuudanь tere hula taliinь xaraadaa abza, geteze xylieeze baidag baiba. Tiigeed tere hula taliinь aşaglan xeregleze, tereeniii ilaza şadahan negen daisan oldoşohon baina. Ene daisaniinь Gerkylees gedeg belei. Teed tere Gerkylees xaişan geze tereeniii ilaab? Gerkylees bolbol Anteiji gazarhaa haigaaza xiide yrgɵɵd, tereeniii gazarta xyrxe argagyi bolgoozo, xiideнь bailgaza baxaluurdaza alahan baina.

Manai bolьşeviiguud bolbol greegiin mifoloogiin geroi, Antei şingirxyy baina geze bi hananab. Bolьşeviiguud bolbol myn Antei şingi, ɵɵhediijinь gargahan tezeehen ba xymyyzyylhen exe bolxo oloniitetejee xolbootoi baidag xadaal xysetei baina. Teed bolьşeviiguud bolbol ɵɵriingɵɵ exetei, arad zontoi xolbootoi baigaa sagtaa, ilagdaşagyi baiza baixa byrin gyised şaansatai baixa baina.

Bolьşeviig xytelberiin ilagdaşagyi baidalainь tylxiyyr eneendel baina.

7. Esesei hyylde baha negen asuudal. Paartiin zarim geşyydei xetiinь jabadalda, paartiin geşyydii paartihaa gargaxa tuxai asuudalda, bujuu paartihaa gargagdagşadii paartiin geşyynei erxetei bolgon bodxooxo tuxai asuudalda manai zarim paartin nyxed formaalьna ba xeleşegyi biyrokraad johoor xandadagai tuxai asuudalii xaraada abza baina. Xereg uşar jyyb gexede, manai zarim paartin xytelberilegşed bolbol xynyydte, paartiin geşyydte, xydelmerilegşedte anxaralaa tabidaggyi gemtei baina. Gexe baiatgai, tedener bolbol paartiin geşyydii şinzen yzedeggyi, tere geşyydei jamar janzai azahuudagii ba urgaza baidagii mededeggyi, jyre xydelmerilegşedɵɵ mededeggyi baina. Tiime deerehee paartiin geşyydte, paartiin xydelmerilegşedte indyvidyaalin johoor xandaxa jabadal tedende baidaggyi baina. Soxom tiigeze paartiin geşyydii ba paartiin xydelmerelegşedii segnen xaraxadaa indyvidyaalin johoor xandaxa jabadal geze tedende baidaggyi deerehee tedener taamagaar xydeldeg: negen gebel paartiin geşyydii nii geer hairxan magtadag, negen-gebel tedeniii nii xelxiig xem xemzeegyigɵɵr soxidog, minga mingaar, arba arbagaar paartihaa gargazarxidag baina. Iime xytelberilegşe bol «gansa negen» xynyydei tuxai, paartiin tus tus geşyydei tuxai, tedenei xetiin jabadal tuxai hanaagaa tabidaggyi, arbaad arbaad mingaar bodoxiiji oroldodog gemtei baina. Iime xytelberilegşed xadaa, manai paarti xojor milioon geşyydtei, mingaad, arbaad mingan xynyydii paartihaa gargazar paartiin baidalda jamar negen xubilalta gargaza şadaxagyi geze hanaagaa zahaza, xynyydii mingaadaar ba arbaad mingaadaar paartihaa gargazarxixa gedeg ton baragtai xereg geze toolodog baina. Tiibeşji, ynendɵɵ xadaa ton antipaartin xynyyd le paartiin geşyydte iimeer xandaza şadaxa baina.

Xynyydte, paartiin geşyydte ba paartin xydelmerilegşedte iime sedxilgyigɵɵr xandaxa jabadalai yrɵɵr, paartiin xeheg xubiin dotor gomodoxo ba xorolxoxo jabadal johoor bii bolgogdozo baidag ba tiigeze xorolxohon xynyydii trockiis xojor niuurtan zoxidoor şyyren abza, ɵɵhedyn xoinohoo daxuulan, trockiis xorololgiin namag uruu şaraar şireze abaaşaxa baina.

Trockiistnuud bolbol ɵɵhedɵɵ xadaa manai paartiin xezeedeş jixe xysen baigaagyi jym. 1927 ondo manai paartiin dotor bolhon hyylşiin dıskyysiii hanaad yzegti. Ene xadaa hoto paartin refereendym myn baigaa geeşe hen. Tiixede, paartiin 854 mingan geşyydhee, 730 mingan geşyyd duugaa ygehen baigaa. Edeenei dotorhoo paartiin 724 mingan geşyyd bolьşeviiguudai talii, paartiin Centraalin Komiteedai talii trockiistnuudii esergyyseze duugaa ygehen ba paartiin 4 mingan geşyyd gy, xaşad proceentnь trockiistnuudai talii duugaa ygehen ba paartiin 2600 geşyyd aliş talii bariza duugaa ygɵɵgyi baigaa hen. Ene duugaa ygelgede paartiin 123 mingan geşyyd xabaadaagyi baina. Edener jyynde xabaadaagyi hen gexede, negen gebel ajan zamda jabahan baigaa, negen gebel xydelmeriingɵɵ xalaanda baihan baigaa. Ede trockiistnuudai talii bariza duugaa ygegşed deere, hanalaa ygɵɵgyi geşyydii trockiistnuudta duratai hen gelei geze toolozo nemeed, tereeneere duu ygelgede xabaadaagyi geşyydei xaxad proceentii nemexe johotoi zuramai johoor nemengyi, xabaadaagyi geşyydei taban proceentii gexe gy, paartiin zurgaa minga şaxuu geşyydei tuxai haa ali ba negen şaltagaanaar trockiizmii haişaa toolohon too arai geze arban xojor minga bolxo jym. Nojod trockiistnuudai byxii xysenінь soxom enel daa. Eneen deere trockiistnuud şantaraza tereenhee zailan xolodogşod olon baixa gehe uşaranь nemee haa taanar trockiis xysenyydei ton ɵɵdegyi deze abxa baixat. Xedii iime baibaş, trockiis xorolooşod jyynş haa manai paarti şadar baga saga rezeervetei baidag, uşaranь jyyb gexede, paartihaa gargaxa ba gargagdagşadii paartidanь bodxoozo abxa tuxai asuudalnuudta manai zarim nyxedei buruu poliitika, paartiin zarim geşyyd ba zarim xydelmerilegşedei xetiin jabadalda manai zarim nyxedei sedxilgyi muugaar xandadag jabadal bolbol gomodogşodoi ba xorolxogşodoi toogii xemel johoor olon bolgozo, eneegeeree trockiistnuudta rezeervenyydii bii bolgozo ygedeg baina.

Edibxigyi geze nerelegdedeg jabadalai tylɵɵ jixem biinь gargadag baina. Edibxigyi jabadal gedeg jyyb? Xerbee paartiin geşyyn bolbol paartiin programmii oilgozo abaagyi haa edibxigyi gegdeze, paartihaa gargagdaxa johotoi geze toologdodog baiza baiba. Ene xadaa ton buruu geeşel, nyxed. Manai paartiin ustaavii tiigeze ysegşelen tailbarilaza bolxogyi geeşe baina. Paartiin programmii oilgozo abxiin tulada, ynen bodoto marksiist, şalgagdamal ba teooriin talaar beledxeltei marksiist baixa xeregtei. Manai programmii oilgozo abşahan, bodoto marksiist, teooriin talaar beledxeltei ba şalgagdahan marksiist, bolhon, paartiin geşyyd manai dunda xer olon bii xob daa, bi medenegyib. Xerbee ene zamaaraa saşadaa jabaal boloo haa, paartidaa gansal intelegeentnyydii ba jyre erdemtenyydii yldɵɵxe xeregtei bolxobdi. Iime paarti xende xeregtei geeşeb? Byxii şalgalta horiltii dabaza yngergehen ba şalgagdahan paartiin geşyyn baixa tuxai leeninei foormula bidende bii jym. Ene foormuliin johoor, paartiin programmii taniza medereхe geşyynei tylɵɵ ba paartiin ali negen organizaacida xydelmerilegdeg xyn, paartiin geşyynde toologdoxo baina. Anxaralaa tabiaad yzegti: leeninei foormula soo programmii oilgozo abxa tuxai bişe, programmii taniza medereхe tuxai xelegdene. Ene xojor bolbol ton xojor ondoo jyyme geeşe. Paartiin programmii oilgozo abxa tuxai demii şaşaldag manai paartiin nyxed zyb bişe, xarin Leenin zyb gedeg batalan xeleiteg baina. Ene ton oilgogdoşotoi. Paarti bolbol programmii oilgozo abhan ba teooriin talaar beledxeltei marksiistnuud bolhon xynyyd paartiin geşyyn bolzo şadaxa jym gedegii yndehen bolgodog baigaa haa, paartiin geşyydii marksiizmda hurgaxa ba manai programmii oilgozo abxa jabadaldanь tuhaladag, xeden mingan paartin kryzooguudii, xeden zuun paartin hurguulinuudii paartiingaa dotor baiguulxagyi baigaa. Paarti bolbol paartiin geşyyd xaxada paartin prorgaamii oilgozo abza yşɵɵ yridxeteooriin talaar beledxeltei marksiistnuud bolzo yşɵɵ geşyyd baina geze mededeg xadaa, paartiin geşyydei dunda iime hurguulinuudii ba kryzooguudii emxidxedeg geeşe, ene bolbol eli todo baina.

Iime deerehee paartida geşyyn baixa tuxai ba paartihaa gargaxa tuxai asuudalnuudai talaar manai poliitikii zahaxa tulada, edibxigyi jabadal tuxai asuudalii tailbariladag xeregtei sagai tarxi tolgoigyi tailbarilgii esesleze halgaaxa xeregtei baina.

Ene talaar bidende baha negen ondoo duuu zyil bii gexede, manai nyxed bolbol xojor tuilai xoorondoxi goliin tuxai mederedeggyi baina. Paartiin geşyyn xydelmerişenei paartiin suglaanhaa nege-xojor xozomdool haanь, jamar negen uşar geşyynyee tyleberiii tyleɵgyil haanь dab darii paartihaa gargaza xajadag baina. Tedeenei gemei jixe baiii, suglaanda jabaagyin şaltagaaniii, geşyynyee tyleberii tylɵɵgyin şaltagaanii honirxozo xaraadaa abadaggyi baina. Ene asuudalai talaar xandadag biyrokratiizm bolbol ton yzegdɵɵgyi jixe baina. Soxom gehen baidal ene ton hain kaadra xydelmerişen, erxim staxaanovtan bolbol paartihaa xajagdaşahan ba gedeg jabadalii oilgozo jadaltagyi baina. Tedeniii negen saar paartihaa gargazarxingaa urda hanuulga xexe, xerbee hanuulgiin tuha bolooogyi haa — xaxa gy ali dongodolgo ygexe, xerbee eneenei tuha boloogyi haa—zaharaxa bolzor ygexe gy, ali ygeiş xadaa, kandidat oruulza bolxogyi baigaa gy? Labtai bolxo baigaa. Xerbee eneeniii gyisedxexiin tulada, xynyydte, paartiin geşyydte, paartiin geşyydei xetiin jabadalda anxaraltaigaar xandaxa xeregtei baina. Soxom, manai zarim nyxedte dutadag baina.

Nyxed aa, ene dyrsegyi jabadalii eseslen duuhaxa sag boloo, bolhoor yni boloo. *(Aplodismeent).*

Xariuusalgata redaaktorii orologşo C. DONDYB

Noomer gargagşe C. Daşsaraanov. Verstaalagsad: Dm. BALDANAI, Dr. ZAMSIIN. BMASSR ei niut. azyil-iin tipografi. Ypolglavlit